

Sygn. akt II Co 5104/17

POSTANOWIENIE

Dnia 13 kwietnia 2018 r.

Sąd Rejonowy P. (...)w P., Wydział II Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Krzysztof Jankowiak

po rozpoznaniu w dniu 13 kwietnia 2018 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

skargi S. F.

na czynności P. K., Komornika Rewiru Sądu Rejonowego dla W. K. we W.

w sprawie Km 1765/17

z wniosku S-C. Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego przeciwko S. F.

o świadczenie pieniężne

postanawia

I. zmienić postanowienie Komornika 29 listopada 2017 r. w ten sposób, iż:

1. uchylić punkt 2. postanowienia

2. zmienić punkt 3. postanowienia w ten sposób, iż:

a) uchylić go w części dotyczącej podatku VAT;

b) kosztami postępowania egzekucyjnego obciążyć wierzyciela i wezwać go do uiszczenia na rzecz Komornika kwoty 120,63 zł z tego tytułu;

3. zasądzić od wierzyciela na rzecz dłużniczki 450 zł tytułem kosztów zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym;

II. polecić Komornikowi zwrot dłużniczce kwot pobranych tytułem kosztów egzekucji;

III. zasądzić od wierzyciela na rzecz dłużniczki 180 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania skargowego.

SSR Krzysztof Jankowiak

UZASADNIENIE

S. F. wniosła skargę na czynności P. K., Komornika Rewiru Sądu Rejonowego dla W. K. we W.. Zaskarżyła postanowienie o ustaleniu kosztów egzekucji. Podniosła, iż podstawą umorzenia postępowanie egzekucyjnego było uchylenie klauzuli wykonalności nadanej tytułowi, na podstawie którego prowadzono egzekucję. Egzekucja zdaniem dłużniczki była niecelowa, w związku z czym jej koszty winien ponieść wierzyciel.

Sąd zważył, co następuje:

Skarga jest zasadna. Zgodnie z art. 770 kpc dłużnik zwraca wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji. Norma wyrażona w tym przepisie określa zasadę, iż koszty postępowania egzekucyjnego ponosi dłużnik. Zasada ta jednak ogranicza się tylko do kosztów niezbędnych do celowego przeprowadzenia egzekucji. W pierwszym rzędzie należy więc zawsze stwierdzić, czy egzekucja miała charakter celowy. W przypadku niecelowej egzekucji nie ma podstaw do obciążania kosztami dłużnika. „Przepis art. 770 zd. 1 k.p.c., stanowiący, że dłużnik zwraca wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji, nie reguluje całokształtu problematyki rozliczenia kosztów postępowania egzekucyjnego między dłużnikiem a wierzycielem. Ustanawia on zasadę odpowiedzialności dłużnika za koszty egzekucji, ograniczając jej działanie do kosztów celowego jej przeprowadzenia, i wyłącza w tym zakresie zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy wynikającą z art. 98 § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. (...). Nie reguluje jednak problematyki ponoszenia kosztów zbędnych oraz kosztów wywołanych niecelowym lub bezpodstawnym wszczęciem lub przeprowadzeniem egzekucji. W tym zakresie konieczne jest stosowanie art. 98 i nast. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. W szczególności w wypadku niecelowego względnie bezpodstawnego wszczęcia lub przeprowadzenia egzekucji na podstawie art. 98 § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. koszty postępowania egzekucyjnego powinien ponosić wierzyciel (...), a dłużnik ma prawo żądać od niego zwrotu kosztów obrony przed taką egzekucją” (uchwała Sądu Najwyższego z 13 kwietnia 2017 r. w sprawie III CZP 4/17).

Egzekucji prowadzona na podstawie tytułu, któremu została uchylona następnie klauzula wykonalności nie sposób uznać za celową. Obowiązkiem wierzyciela, zwłaszcza wierzyciela instytucjonalnego (jak w zaskarżonej sprawie) jest takie przygotowanie pozwu, by nie zaszyły przesłanki do uchylenia klauzuli wykonalności. Jeśli wierzyciel popełni w tym zakresie błędy – na przykład przez podanie nieaktualnego od kilkunastu lat adresu – to on winien ponieść tego konsekwencje.

Jedną z tych konsekwencji jest poniesienie kosztów postępowania egzekucyjnego. „Umorzenie postępowania na wniosek wierzyciela (art. 825 pkt 1 k.p.c.) w razie upadku tytułu wykonawczego (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności wskutek uwzględnienia zażalenia dłużnika na postanowienie o jej nadaniu, można kwalifikować do rzędu sytuacji, w których dłużnik powinien uzyskać od wierzyciela zwrot kosztów obrony przed egzekucją. Egzekucja wszczęta w ramach postępowania egzekucyjnego na podstawie tytułu wykonawczego (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w razie uchylenia tej klauzuli stała się bowiem bezpodstawną (por. art. 49 ust. 2a u.k.s.e.)” (tamże).

Biorąc to pod uwagę należało kosztami postępowania egzekucyjnego obciążyć wierzyciela i w konsekwencji zmienić zaskarżone postanowienie. Sąd więc uchylił punkt 2. postanowienia, którym obciążono dłużniczkę kosztami zastępstwa wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym. W odniesieniu do opłaty (punkt 3. postanowienia) Sąd orzekł zgodnie z art. 49 ust. 4 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. W myśl art. 49 ust. 4 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji w przypadku niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego opłaty, o których mowa w ust. 1 i 2, uiszcza wierzyciel. W celu ich pobrania komornik wydaje postanowienie, w którym wzywa wierzyciela do uiszczenia należności z tego tytułu w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia. Wobec tego Sąd zmienił punkt 3. postanowienia obciążając kosztami wierzyciela i kierując doń przewidziane w art. 49 ust. 4 wezwanie.

Ponadto Sąd uchylił punkt 3. w części dotyczącej podatku VAT. Wysokość opłat, jakie ponoszą dłużnicy wynika z ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Ustawa o podatku od towarów i usług nie jest nadrzędną wobec tej ustawy. Skoro więc ustawa o komornikach sądowych i egzekucji określa wysokość opłaty (i żaden przepis szczególny nie wskazuje, że od tej opłaty należy dodatkowo uiszczyć podatek), oznacza to, że dłużnik płaci wyłącznie tę opłatę. To, że komornik w świetle przyjętej interpretacji jest płatnikiem podatku VAT oznacza tyle, że z uiszczonej opłaty winien wyodrębnić i odprowadzić ten podatek. Można powiedzieć, że kwestia czy komorników należy traktować jako podmioty gospodarcze czy też nie, jest sprawą komorników, które nie może mieć wpływu na prawa i obowiązki stron postępowania egzekucyjnego. Strony zobowiązane są do zapłaty tylko tego, czego wymaga od nich ustawa – a ona określa wysokość opłaty w tym wypadku na 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania. Nie ma podstaw do pobierania jakichkolwiek większych kwot. „Komornik sądowy nie może podwyższyć opłaty egzekucyjnej, pobieranej na podstawie art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji” (jedn.

tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1138 ze zm.), o podatek od towarów i usług” (postanowienie Sądu Najwyższego z 27 lipca 2017 r. w sprawie III CZP 97/16).

Ostatnim elementem zmiany zaskarżonego postanowienia było Sąd zasądzenie od wierzyciela na rzecz dłużniczki na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z 13 § 2 kpc 450 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym.

Konsekwencją obciążenia kosztami postępowania egzekucyjnego wierzyciela jest polecenie Komornikowi zwrotu dłużnicze kwot pobranych tytułem kosztów. Koszty Komornik otrzyma od wierzyciela.

Wobec uwzględnienia skargi Sąd na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z 13 § 2 kpc zasądził od wierzyciela na rzecz dłużniczki 180 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania skargowego. Na zasądzone koszty składa się 100 zł opłaty sądowej i 80 zł opłaty za czynności radcy prawnego w postępowaniu skargowym.

SSR Krzysztof Jankowiak